

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4To/4/2023
Identifikačné číslo spisu:	9521100371
Dátum vydania rozhodnutia:	23.01.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:9521100371.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obžalovaného Ing. Š. O. a spol. pre pokračovací zločin poškodzovania finančných záujmov 31. júla 2019 (ďalej len „Trestný zákon“), v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom 23. januára 2024 v Bratislave o odvolaniach obžalovaných Ing. Š. O., spoločností MOLD-TRADE, s. r. o., so sídlom Cestice č. 1023, IČO: 31730337 a AGRO-VALALIKY, a. s., so sídlom Cestice č. 1023, IČO: 36191922 proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 13. decembra 2022, sp. zn. 12T/16/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolania obžalovaných Ing. Š. O., MOLD-TRADE, s. r. o., so sídlom Cestice č. 1023 a AGRO-VALALIKY a. s., so sídlom Cestice č. 1023 z a m i e t a .

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, (ďalej tiež „Špecializovaný trestný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 13. decembra 2022, sp. zn. 12T/16/2021 uznal obžalovaného Ing. Š. O. (ďalej tiež „obžalovaný v 1. rade“) za vinného zo skutkov v bode 1 a 2 z pokračovacieho zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona a pokračovacieho zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona, obžalovanú spoločnosť MOLD-TRADE, s. r. o., so sídlom Cestice č. 1023, IČO: 31730337 (ďalej tiež „obžalovaný v 2. rade“) uznal vinnou zo skutku v bode 1 zo zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v spojení s § 3 zákona č. 91/2016 Z. z. v jednočinnom súbehu so zločinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v spojení s § 3 zákona č. 91/2016 Z. z. a obžalovanú spoločnosť AGRO-VALALIKY, a. s., so sídlom Cestice č. 1023, IČO: 36191922 (ďalej tiež „obžalovaný v 3. rade“) za vinnú zo skutku v bode 2 napadnutého rozsudku zo spáchania zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v spojení s § 3 zákona č. 91/2016 Z. z. v jednočinnom súbehu s prečinom

subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v spojení s § 3 zákona č. 91/2016 Z. z., ktorých sa dopustili na tom skutkovom základe, že:

skutok v bode 1 napadnutého rozsudku

-obžalovaná spoločnosť MOLD-TRADE, s. r. o. dňa 12. mája 2017 prostredníctvom svojho konateľa, obžalovaného Ing. Š. O., podala na regionálnom pracovisku Pôdohospodárskej platobnej agentúry v Košiciach (ďalej len „PPA“) žiadosť č. 7070012078, ktorou žiadala na rok 2017 o Jednotnú platbu na plochu a platbu na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie na celkovú výmeru 1533,73 ha financovanú zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu, zároveň ňou žiadala na túto plochu o platbu pre vybrané oblasti s prírodnými alebo inými obmedzeniami, financovanú zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho fondu na rozvoj vidieka, ktorých podmienky poskytnutia boli určené nariadením vlády č. 342/2014 Z. z. a zákonom č. 543/2007 Z. z., ale napriek vyhláseniu v žiadosti, uskutočnenému prostredníctvom obžalovaného Ing. O., že všetky informácie v nej uvedené (vrátane príloh) sú správne, úplné a pravdivé, požiadala o platby aj:

-na pozemky označené ako Diely pôdných blokov: Seňa 7407/1, Seňa 7505/1 a Seňa 8401/1 s úhrnnou výmerou 82,66 ha, ktoré v Zozname poľnohospodárskych pozemkov (príloha k žiadosti) deklarovala ako ňou užívané, hoci nemala právny titul na ich užívanie a legálne obhospodarovanie,

-na pozemky označené ako Diely pôdných blokov: Paňovce 1801/1, Paňovce 1802/1, Paňovce 1901/1, Paňovce 1903/1, Paňovce 2901/1, Paňovce 2902/1, Poľov 3307/1, Poľov 4706/1, Poľov 5501/1, Poľov 8805/1, Poľov 8905/1, Seňa 9001/1, Seňa 9003/1, Seňa 9101/1 s úhrnnou výmerou 245,37 ha, ktoré v Zozname poľnohospodárskych pozemkov (príloha k žiadosti) stále deklarovala ako ňou užívané, hoci už mala uznesením Okresného súdu Košice-okolie, sp. zn. 7C/671/2016 zo dňa 13. októbra 2016, právoplatným dňa 15. decembra 2017, uloženú povinnosť zdržať sa neoprávnených zásahov do ich užívania, ako aj zdržať sa ich poľnohospodárskeho obhospodarovania, avšak PPA po ňou vykonanej kontrole rozhodnutím č. 500/1814/22543/2017 zo dňa 7. augusta 2019 podporu na označené pozemky nepriznala, pričom v prípade vyplatenia podpory na deklarovanú výmeru vyššie uvedených pôdných blokov by došlo zo strany obžalovanej spoločnosti MOLD-TRADE, s.r.o. k neoprávnenému čerpaniu finančných prostriedkov z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a z Európskeho poľnohospodárskeho fondu na rozvoj vidieka vo výške 76.860,- Eur a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky vo výške 2.969,50 Eur, k čomu nedošlo len v dôsledku účinnej kontroly zo strany PPA,

skutok v bode 2 napadnutého rozsudku

- obžalovaná spoločnosť AGRO-VALALIKY a.s. dňa 12. mája 2017 prostredníctvom člena svojho predstavenstva obžalovaného Ing. Š. O. podala na regionálnom pracovisku PPA v Košiciach žiadosť č. 7070012000, ktorou žiadala na r. 2017 o Jednotnú platbu na plochu a platbu na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie na celkovú výmeru 2124,68 ha financovanú zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu, zároveň ňou žiadala na túto plochu o platbu pre vybrané oblasti s prírodnými alebo inými obmedzeniami financovanú zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho fondu na rozvoj vidieka, ktorých podmienky poskytnutia boli určené nariadením vlády č. 342/2014 Z. z. a zákona č. 543/2007 Z. z. a napriek vyhláseniu v žiadosti uskutočnenému prostredníctvom Ing. O., že všetky informácie v nej uvedené (vrátane príloh) sú správne, úplné a pravdivé, požiadala o platby aj:

- na pozemky, označené ako Diel pôdneho bloku: Seňa 5305/1 s úhrnnou výmerou 25,97 ha, ktoré v Zozname poľnohospodárskych pozemkov (príloha k žiadosti) deklarovala ako ňou užívané, hoci nemala právny titul na ich užívanie a legálne obhospodarovanie,

-na pozemky označené ako Diely pôdných blokov: Seňa 0102/1, Seňa 1302/1, Seňa 1401/1, Seňa 1501/1, Seňa 1503/1, Seňa 2101/1, Seňa 2201/1, Seňa 2203/1, Seňa 2301/1, Seňa 2501/1, Seňa 3201/1, Seňa 3401/1, Seňa 4002/1, Seňa 4003/1, Seňa 4101/1, Seňa 4102/1, Seňa 4201/1, Seňa 4301/1, Poľov 1502/1, Poľov 1503/1, Poľov 1504/1, Poľov 1602/1, Poľov 1702/1, Poľov 2707/1, Poľov 2802/1,

Poľov 2803/1, Poľov 3601/1, Poľov 3701/1, Poľov 3702/1, Poľov 4602/1, Poľov 6806/1, Bohdanovce 8804/1, Bohdanovce 9901/1, Ždaňa 9004/1 s úhrnnou výmerou 166,71 ha, ktoré v Zozname poľnohospodárskych pozemkov (príloha k žiadosti) deklarovala ako ňou užívané, hoci už mala uznesením Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 7C/671/2016 zo dňa 13. októbra 2016, právoplatným dňa 15. februára 2017, uloženú povinnosť zdržať sa neoprávnených zásahov do ich užívania a zdržať sa ich poľnohospodárskeho obhospodarovania,

avšak PPA po ňou vykonanej kontrole rozhodnutím č. 500/1814/22544/2017 zo dňa 07. augusta 2019 podporu na označené pozemky nepriznala, pričom v prípade vyplatenia podpory na deklarovanú výmeru vyššie uvedených pôdnych blokov by došlo zo strany obžalovanej spoločnosti AGRO-VALALIKY, a. s. k neoprávnenému čerpaniu finančných prostriedkov z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu a z Európskeho poľnohospodárskeho fondu na rozvoj vidieka vo výške 45.166,40 Eur a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky vo výške 1.744,20 €, k čomu nedošlo len v dôsledku účinnej kontroly zo strany PPA.

Špecializovaný trestný súd za to uložil obžalovanému Ing. Š. O. podľa § 225 ods. 4 Trestného zákona v spojení s § 36 písm. j), § 37 písm. h) a § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienenečne odložil a uložil mu probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe na 3 roky. Súčasne mu podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. h) Trestného zákona povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu zameranému na prevenciu kriminality s osobitným zameraním na oblasti poškodzovania finančných záujmov Európskej únie a podvodné konanie.

Obžalovanému v 2. rade špecializovaný trestný súd uložil podľa § 17 zákona č. 91/2016 Z. z. trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie vo výmere 3 roky, podľa § 18 zákona č. 91/2016 Z. z. trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie vo výmere 3 roky, podľa § 19 zákona č. 91/2016 Z. z. trest zákazu účasti vo verejnom obstarávaní vo výmere 3 roky a podľa § 20 ods. 1 zákona č. 91/2016 Z. z. trest zverejnenia odsudzujúceho rozsudku v Obchodnom vestníku, v troch po sebe idúcich číslach, do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, a to výrok rozsudku v časti týkajúcej sa tejto obžalovanej spoločnosti.

Špecializovaný trestný súd obžalovanému v 3. rade uložil podľa § 17 zákona č. 91/2016 Z. z. trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie vo výmere 30 mesiacov, podľa § 18 zákona č. 91/2016 Z. z. trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie vo výmere 30 mesiacov, podľa § 19 zákona č. 91/2016 Z. z. trest zákazu účasti vo verejnom obstarávaní vo výmere 30 mesiacov a podľa § 20 ods. 1 zákona č. 91/2016 Z. z. trest zverejnenia odsudzujúceho rozsudku v Obchodnom vestníku, v troch po sebe idúcich číslach, do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, a to výrok rozsudku v časti týkajúcej sa tejto obžalovanej spoločnosti.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali obžalovaní odvolania pre nesprávnosť a neúplnosť skutkových zistení a na ich základe vyvođených právnych záverov, ktoré odôvodnili prostredníctvom svojho obhajcu. V písomných dôvodoch podaných odvolaní namietali napadnutý rozsudok, ktorý považujú za nepresvedčivý, nepreskúmateľný, vecne nesprávny a nezákonný.

Voči napadnutému rozsudku uplatnili odvolacie dôvody spočívajúce v nejasnosti a neúplnosti deklarovaných skutkových zistení, ako aj skutočnosti, že sa súd prvého stupňa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre jeho rozhodnutie (§ 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku) a v tom, že napadnutým rozsudkom bolo porušené ustanovenie Trestného zákona [§ 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku].

Obžalovaní tvrdia, že namietaná nejasnosť a neúplnosť deklarovaných skutkových zistení postihuje rozhodujúcu tzv. ťažiskovú skutkovú okolnosť spočívajúcu v objasnení rozsahu a štruktúry podkladov,

ktoré poskytovateľ jednotlivých priamych platieb (dotácie) PPA vyžadovala pre poskytnutie žiadanej dotácie. Namietaná neúplnosť deklarovaných skutkových zistení vyplýva zo skutočnosti, že špecializovaný trestný súd selektívnym spôsobom a v rozpore § 2 ods. 12 Trestného poriadku zreferoval obsah svedeckej výpovede Mgr. N. L., keď opomenul referovať a procesne vyhodnotiť časť jej svedeckej výpovede, kde uvádzala, že: „...pri podávaní jednotnej žiadosti, nie sú prílohou nájomné zmluvy alebo iné dokumenty preukazujúce právo užívania k nahlásenej pôde, teda PPA nevyžaduje, aby žiadatelia preukazovali užívací titul k nahlásenej výmere pôdy pri podávaní žiadosti. Povinné prílohy k jednotlivej žiadosti sú taxatívne uvedené v § 13 nariadenia, pričom tam nie sú uvedené žiadne dokumenty týkajúce sa užívacích práv k nahlásenej výmere, ale iba grafická príloha a zoznam poľnohospodárskych pozemkov“. Uvedené označené skutkové tvrdenie nadobúda na význame ako tzv. ťažisková skutková okolnosť, vo vzťahu k objektivizácii štruktúry a rozsahu povinne predkladaných podkladov pre poskytnutie žiadanej dotácie. Odvolatelia majú za to, že z obsahu označenej svedeckej výpovede rezultuje skutkové zistenie, že PPA nevyžadovala a relevantné právne predpisy ani neustanovovali, pre poskytnutie dotácie preukázanie užívacieho (vlastníckeho; nájomného) právneho titulu žiadateľa k pozemku, na ktoré žiadal o poskytnutie platieb. Predmetná skutková okolnosť sa javí ťažiskovou, vo vzťahu k následnému vyvodzovaniu právnych záverov o tom, či ich konanie vykazuje podvodný charakter spočívajúci v predložení „nesprávneho dokladu“ v súvislosti s podaním žiadosti o poskytnutie dotácie, vrátane ich povinných príloh, a teda či ich konanie vykazuje znaky podvodného konania, ktoré by bolo spôsobilé uviesť poskytovateľa dotácie - poškodenú PPA do omylu, ohľadom splnenia podmienok na jej poskytnutie.

Podľa názoru obžalovaných označená svedecká výpoveď nadobúda na význame vo vzťahu k podmienkam poskytovania dotácie, vzhľadom na jej pracovnú pozíciu v štruktúre PPA, nakoľko svedkyňa bola kompetentnou úradnou autoritou posudzovať a rozhodovať o poskytovaní žiadaných dotácií vo forme jednotlivých platieb na plochu. Svedkyňa svojou výpoveďou zároveň objasnila zaužívanú prax a teda praktické uplatňovanie, ako aj interpretáciu relevantných predpisov reglementujúcich podmienky poskytovania dotácie v rozhodnom období, o čom boli uzročení žiadatelia, ako aj osoba ich štatutárneho zástupcu a v týchto intenciách aj postupovali pri podávaní predmetných žiadostí a vyhodnocovaní podmienok poskytovania dotácie. Z uvedených dôvodov obžalovaní považujú deklarované skutkové zistenie za nejasné, neúplné a nepresvedčivé, ktoré vo svojich dôsledkoch nevytvárajú spoľahlivý skutkový základ pre vyvodenie právnych záverov, ku ktorým dospel špecializovaný trestný súd v napadnutom rozsudku, čím je daný odvolací dôvod podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o namietanú nesprávnosť a neúplnosť deklarovaných skutkových zistení v napadnutom rozsudku, ktoré postihujú rozhodujúce skutkové okolnosti odôvodňujúce existenciu obligatórnych pojmových znakov tak objektívnej, ako aj subjektívnej stránky predmetnej skutkovej podstaty z trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, ako aj skutkovej podstaty trestného činu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, odvolatelia sú presvedčení, že neobstoja ani právne závery, ktoré súd prvého stupňa vyvodil na ich základe. Nimi uplatnený odvolací dôvod podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, je založený na nesprávnom právnom posúdení zistených skutkov, pričom namietané nesprávne právne posúdenie skutkov, ktoré sú im kladené za vinu v napadnutom rozsudku, spočíva v nesprávnej interpretácii a aplikácii jedného z rozhodujúcich obligatórnych pojmových znakov objektívnej stránky predmetného trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona spočívajúceho v „nesprávnom doklade“.

V tejto súvislosti poukázali na zákonnú citáciu ustanovenia § 261 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. júla 2019, na Dohovor o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev, ktorý nadobudol platnosť 17. októbra 2002 v znení neskorších protokolov, na smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, ktoré neposkytujú legálnu definíciu, či aspoň usmernenie výkladu pojmu „nesprávny doklad“. Z uvedeného dôvodu majú za to, že sa pri výklade normatívneho znaku „nesprávny doklad“ uplatňuje doktrínálny výklad prezentovaný akademickými autoritami, v jednotlivých vedeckých publikáciách, na ktoré

poukázali.

Obžalovaní prezentovali názor, že pod pojem „nesprávny doklad“ nemožno subsumovať konanie žiadateľa o poskytnutie jednotnej platby na pozemky, na ktoré nemá právny titul na ich užívanie a legálne obhospodarovanie, nakoľko z obsahu predmetných podaných žiadostí o poskytnutie dotácie, vrátane ich častí v prílohách nevyplýva, aby deklarovali existenciu právnych titulov na ich užívanie a legálne obhospodarovanie. Z obsahu podávaných predmetných žiadostí o platby, ktoré sú zažurnalizované vo vyšetrovacom spise, ako aj z obsahu „Čestného vyhlásenia“, ktoré je ich súčasťou vyplýva iba to, že v žiadosti je uvedená žiadateľom užívaná plocha a rovnako to, že „v prílohách sú správne a presne označené žiadateľom užívané pozemky“. V podaných žiadostiach o platby, ani v ich prílohovej časti, či „Čestnom vyhlásení“, ktoré tvorí ich súčasť nevyplýva, aby nepravdivo deklarovali, že im svedčí akýkoľvek právny titul na ich užívanie, či legálne obhospodarovanie. V konečnom dôsledku existencia užívacieho právneho titulu PPA nevyžadovala od žiadateľov o dotáciu preukazovať, a tieto nepredkladali k podávaným žiadostiam o dotáciu a nepredkladali ich ani v rámci písomnej odpovede zasielanej PPA, v súvislosti s realizovanou kontrolou, pri zistených nezrovnalostiach v podávaných žiadostiach, ktoré spočívali v tzv. prekryvaní ich žiadostí so žiadosťami konkurenčnej spoločnosti AGRO ORAV, s. r. o. Vo všetkých podávaných žiadostiach o priame platby deklarovali, že predmetné pozemky reálne obhospodarujú v rozhodnom období a že z tohto dôvodu si uplatňujú nárok na poskytnutie dotácie.

Podľa názoru odvolateľov nemôže obstať právny záver prezentovaný v napadnutom rozsudku, že doklad predložený prijímateľom dotácie jej poskytovateľovi, ktorý nevykazuje žiadne formálne, či obsahové diskrepancie, môže vyvolať škodlivý následok vo forme „umožnenia sprenevery“, nakoľko následok môže byť vyvolaný protiprávnym konaním, ktoré vykazuje predpísané obligatórne pojmové znaky charakterizujúce konanie páchatel'a.

Rovnako obžalovaní namietali nesprávnosť právnych záverov prezentovaných prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku vo vzťahu k naplneniu obligatórnych pojmových znakov skutkovej podstaty zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona. Súd nevyložil v čom má spočívať naplnenie pojmového znaku „nesplnenia podmienok na poskytnutie dotácie“, ako aj pojmového znaku „uvedenia do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie príspevku“. V uvedenom smere potom predloženie „nesprávneho dokladu“ pôsobí prediktívne na naplnenie označeného pojmového znaku „nesplnenie podmienok na poskytnutie dotácie“ aj vo vzťahu k spáchaní trestného činu subvenčného podvodu. Z uvedeného dôvodu námietky prezentované vo vzťahu k naplneniu pojmového znaku „nesprávny doklad“ pri trestnom čine poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona možno, podľa názoru obžalovaných, plne vzťahovať aj na právne závery prezentované súdom prvého stupňa vo vzťahu k pojmovému znaku „nesplnenia podmienok na poskytnutie dotácie“ pri trestnom čine subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona.

K námietkam obžalovaných pristupuje aj námietka smerujúca k nesprávosti právnych záverov napadnutého rozsudku vo vzťahu k interpretácii pojmového znaku „uvedenia do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie príspevku“. V tejto súvislosti zastávajú právny názor, že predložením pravdivých, teda formálne a vecne správnych dokladov, konečným prijímateľom dotácie jeho poskytovateľovi, má poskytovateľ dotácie k dispozícii všetky relevantné údaje, a preto má nielenže možnosť, ale dokonca aj povinnosť skontrolovať ich správnosť. Z tohto dôvodu formálne a vecne správny doklad nie je objektívne spôsobilý vyvolať u poskytovateľa dotácie omyl v jeho konaní pri poskytovaní dotácie. Obžalovaní zastávajú názor, že omyl na strane mýliaceho sa musí byť vždy nevedomý, pretože v opačnom prípade by nemohlo ísť o omyl v intenciách skutkovej podstaty trestného činu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona. Ak má osoba vykonávajúca v omyle majetkovú dispozíciu, povinnosť (vyplývajúcu zo zákona, respektíve zo zmluvy) preskúmať tvrdenia iných osôb, a to prostriedkami bežne dostupnými a v obdobných prípadoch aj bežne používanými, nie je možné len prípadné uvedenie nepravdy, bez ďalšieho považovať za „uvádzanie do omylu“. Uvedením do omylu sa rozumie aktívne konanie páchatel'a, ktorý koná tak, aby vyvolal v inej osobe určitú subjektívnu predstavu, ktorá sa však nezohoduje s objektívnou realitou. Za týchto okolností, v

posudzovanom prípade potom absentuje jeden z rozhodujúcich obligatórnych pojmových znakov objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu subvenčného podvodu. Z dôvodu absencie podvodnosti konania na strane obžalovaných a existencie omylu na strane poškodeného, absentuje potom aj kauzalita medzi konaním obžalovaných a potenciálnou majetkovou dispozíciou poškodeného. Vzhľadom na namietanú absenciu rozhodujúcich pojmových znakov objektívnych stránok predmetných skutkových podstát, neprichádza objektívne do úvahy ani existencia pojmových znakov subjektívnej stránky, v zákonom ustanovenej forme úmyselného zavinenia.

Špecializovaný trestný súd v napadnutom rozsudku dospel v tejto veci k právnomu záveru o existencii zavinenia, podľa všetkých okolností vo forme priameho úmyslu, a to na základe skutočnosti, že obžalovaní vedeli, že tzv. stav zmluvy dohodnutý v Memorande o spolupráci v roku 2015 prakticky nikdy nenastal, pretože spory o užívanie pôdy ďalej pokračovali a zároveň v tejto súvislosti akcentoval skutočnosť, že konajúce súdy v civilných sporových konaniach právoplatne rozhodli o neplatnosti predmetného memoranda o spolupráci. S prezentovanými zisteniami a právnymi závermi sa obžalovaní nestotožnili, nakoľko sú, podľa ich názoru, založené na nesprávnej a účelovej interpretácii podpísaného „memoranda“, osobitne vo vzťahu k jeho účelu a dôvodu, pre ktoré bolo podpísané. V neposlednom rade aj vo vzťahu k samotnému jeho obsahu, teda k právam a povinnostiam, na ktoré sa zaviazali jeho účastníci, osobitne vo vzťahu k rozsahu, v akom si budú účastníci uplatňovať v jednotlivých žiadostiach o platbu poskytnutie dotácie na sporné pozemky, vrátane dohody o tom, že pozemky, ktoré sú predmetom tohto „memoranda“, nebudú sa navzájom tzv. križovať pri podávaní žiadostí o priame platby.

Obžalovaní sú toho názoru, že existencia dobrej viery v ich konaní pri užívaní, obhospodarovaní a uplatňovaní priamych platieb u PPA na predmetné pozemky, vyplývajúca z obsahu predmetného „memoranda“ produkovaného listinného dôkazu, sama osebe neguje existenciu zavinenia v ich konaní u skutku, ktorý je im kladený za vinu v napadnutom rozsudku, a to pre absenciu vôľovej, ako aj vedomostnej zložky. V ich konaní absentujú rozhodujúce obligatórne pojmové znaky tak objektívnej, ako aj subjektívnej stránky predmetných trestných činov.

Obžalovaní z vyššie uvedených dôvodov navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Prokurátor na verejnom zasadnutí navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) odvolania obžalovaných ako nedôvodné zamietol.

Splnomocnený zástupca PPA na verejnom zasadnutí najvyššieho súdu sa vyjadril, že voči napadnutému rozsudku špecializovaného trestného súdu nemá žiadne výhrady.

Obžalovaní na verejnom zasadnutí navrhli, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, eventuálne, aby sám rozhodol podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku o ich oslobodení. Zástupca obžalovaných spoločností L. T. sa pripojil k návrhu obžalovaných.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal na podklade odvolaní obžalovaných v 1. až 3. rade, ktoré podali ako oprávnené osoby podľa § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, včas podľa § 309 ods. 1 Trestného poriadku, v súlade s § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podali odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že ich odvolania nie sú dôvodné.

Čo sa týka konania pred prvostupňovým súdom najvyšší súd uvádza, že boli dodržané všetky základné zásady trestného konania, ktoré sú uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku. Predovšetkým zásady zákonného procesu § 2 ods. 7 Trestného poriadku, práva na obhajobu § 2 ods. 9 Trestného poriadku, zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci § 2 ods. 10 Trestného poriadku a zásady voľného

hodnotenia dôkazov § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Konanie, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku netrpí chybami, pre ktoré by bolo potrebné zrušenie napadnutého rozsudku a jeho vrátenie súdu prvého stupňa.

Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacich podstatu súdených trestných činov treba uviesť, že napadnutý rozsudok je výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci pokiaľ ide o zistenie, že predmetný skutok sa stal spôsobom popísaným vo výroku napadnutého rozsudku, že ho spáchali obžalovaní v 1. až 3. rade a že z ich konania nastali tam uvedené následky.

Pri plnení prieskumnej povinnosti najvyšší súd zistil, že špecializovaný trestný súd kontradiktórnym spôsobom vykonal všetky potrebné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci a tieto správne vyhodnotil jednotlivo i v ich súhrne tak, ako mu ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku a dospel tak ku správnym skutkovým zisteniam i právnym záverom. Prvostupňový súd svoje skutkové zistenia správne oprel o usvedčujúce výpovede svedkov K. C., Ing. H. Z. C., Ing. T.B. W., Ing. Y. U., Ing. L. K., Mgr. N. L., Ing. T. C., ako aj o listinné dôkazy, ktoré sú obsahom spisu, na ktoré v napadnutom rozsudku podrobne poukázal. Tieto v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku podrobne a vecne správne odôvodnil v napadnutom rozsudku a pritom presvedčivo vysvetlil, o ktoré skutočnosti oprel svoje závery o uznaní obžalovaného Ing. Š. O. za vinného zo skutkov v bode 1 a 2 z pokračovacieho zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona a z pokračovacieho zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona, obžalovanej spoločnosti MOLD-TRADE spol. s r. o. zo skutku v bode 1 zo zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v spojení s § 3 zákona č. 91/2016 Z. z. v jednočinnom súbehu so zločinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v spojení s § 3 zákona č. 91/2016 Z. z. a obžalovanej spoločnosti AGRO - VALALIKY, a. s. v bode 2 za vinnú zo spáchania zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v spojení s § 3 zákona č. 91/2016 Z. z. v jednočinnom súbehu s prečinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v spojení s § 3 zákona č. 91/2016 Z. z. Jeho rozhodnutie je založené na starostlivom vyhodnotení vykonaného dokazovania spôsobom ako to prikazuje ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Úvahy a závery špecializovaného trestného súdu sú založené na zásadách logických úvah a sú vecne správne.

V predmetnej trestnej veci bolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obžalovaný Ing. Š. O. v bodoch 1. a 2. napadnutého rozsudku konal v úmysle predložiť nesprávny doklad a tým umožniť protiprávne zadržanie finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev a spôsobiť týmto činom značnú škodu, pričom k dokonaniu činu nedošlo, hoci jeho konanie k dokonaniu tohto činu bezprostredne smerovalo a súčasne konal v úmysle vylákať od iného príspevok zo štátneho rozpočtu, ktorého poskytnutie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňal, a tým ho uviesť do omylu v otázke ich splnenia a spôsobiť tým väčšiu škodu, avšak k dokonaniu činu nedošlo, hoci jeho konanie k dokonaniu tohto činu bezprostredne smerovalo.

Obžalovaná spoločnosť v 2. rade v bode 1 napadnutého rozsudku konala v úmysle predložiť nesprávny doklad a tým umožniť protiprávne zadržanie finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev a spôsobiť týmto činom značnú škodu, avšak k dokonaniu činu, hoci jej konanie k dokonaniu tohto činu bezprostredne smerovalo a konala v úmysle vylákať od iného príspevok zo štátneho rozpočtu, ktorého poskytnutie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňala, a tým ho uviesť do omylu v otázke ich splnenia a spôsobiť tým väčšiu škodu, avšak k dokonaniu činu nedošlo, hoci jej konanie k dokonaniu tohto činu bezprostredne

smerovalo.

Rovnako aj obžalovaná spoločnosť v 3. rade v bode 2 napadnutého rozsudku konala v úmysle predložiť nesprávny doklad, a tým umožniť protiprávne zadržanie finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenských a spôsobiť týmto činom značnú škodu, avšak k dokonaniu činu, hoci jej konanie k dokonaniu tohto činu bezprostredne smerovalo a konala v úmysle vylákať od iného príspevok zo štátneho rozpočtu, ktorého poskytnutie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňala, a tým ho uviesť do omylu v otázke ich splnenia a spôsobiť tým väčšiu škodu, avšak k dokonaniu činu nedošlo, hoci jej konanie k dokonaniu tohto činu bezprostredne smerovalo.

Najvyšší súd v predmetnej trestnej veci dospel k záveru, že napadnutý rozsudok špecializovaného trestného súdu je vecne správny a zákonný. Vykonaným dokazovaním bolo spoľahlivo a jednoznačne preukázané, že žalované skutky sa stali, sú trestnými činmi a spáchali ich obžalovaní, ktorí sú za ich spáchanie trestne zodpovední. Súd pritom správne vychádzal najmä z celého súboru usvedčujúcich listinných dôkazov.

Odvolatelia namietali najmä hodnotenie výpovede svedkyne Mgr. N. L., nesprávnu právnu kvalifikáciu skutkov, subjektívnu stránku trestných činov v otázke miery ich zavinenia (spochybňovali úmyselné zavinenie) ako aj naplnenie ich objektívnej stránky.

Pokiaľ ide o rozsah neoprávnene označenej pôdnej plochy, na ktorú sa obžalovaní pokúsili čerpať finančnú podporu, možno rozlišovať pozemky, ku ktorým obžalované spoločnosti buď nemali žiaden právny titul, ktoré patria spoločnosti U.S. Steel Košice, s. r. o. a táto ich už v mesiaci január 2017 prenajala inému subjektu alebo pozemky, ktoré mali užívať zakázané rozhodnutím Okresného súdu Košice - okolie z 13. októbra 2016, sp. zn. 7C/671/216, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15. februára 2017. Je nepochybne preukázané, že obžalovaní konali úmyselne, keď do svojich žiadostí o platbu z PPA neoprávnene uviedli (prostredníctvom štatutárneho zástupcu) aj pozemky, ku ktorým nemali žiadne dispozičné právo. Ohľadom pôdnej plochy, na ktorú sa vzťahuje právoplatné súdne rozhodnutie, respektíve nájomná zmluva z mesiaca január 2017 nemožno akceptovať nevedomosť, respektíve omyl, pretože išlo nepochybne o vedomé zotrvávanie v konaní, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Obžalovaný Ing. Š. O. bol upozorňovaný na výhrady agronómov, svedkyňou Ing. T. W. a svedkom Ing. Y. U., ktorí ako jeho zamestnanci vo výpovediach potvrdili, že práve on im dal výslovný pokyn, aby v žiadostiach pre PPA tieto pozemky uviedli.

Dokazovaním bolo preukázané, že medzi obžalovanými spoločnosťami Ing. Š. O. a spoločnosťami patriacimi do portfólia svedka K. C., ktoré boli navzájom konkurentmi v tej istej oblasti podnikania v tom istom regióne, boli dlhodobé nezhody ohľadom užívania poľnohospodárskej pôdy o rozsahu približne 567 hektárov. V roku 2015 podpísali tzv. Memorandum o spolupráci (pozri zväzok 4, č. 1. 1223-1224 spisu), avšak nezhody medzi nimi naďalej pokračovali.

Spoločnosť AGRO ORAV, s. r. o. podala voči obžalovaným spoločnostiam 31. augusta 2016 návrh Okresnému súdu Košice - okolie na vydanie neodkladného opatrenia, na zákaz užívania konkrétnych pozemkov spolu so zákazom na ne vstupovať. Okresný súd návrhu vyhovel a 13. októbra 2016 vydal požadované neodkladné opatrenie v civilnej veci vedenej pod sp. zn. 7C/671/2016. Krajský súd v Košiciach argumenty žalovaných spoločností na podklade ich odvolaní neuznal a vydané neodkladné opatrenie okresného súdu 2. januára 2017 potvrdil (rozhodnutie bolo obžalovaným spoločnostiam doručené 15. februára 2017).

Obžalovaní teda mali o tomto súdnom spore a o účinkoch vydaného neodkladného opatrenia vedomosť a usilovali sa o jeho zrušenie v konaní vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 15C/42/2017. Okresný súd aj tento ich návrh odmietol.

Bolo nepochybne preukázané, že žiadosti o platby z PPA podal 12. mája 2017 obžalovaný Ing. Š. O. v

mene obžalovaných spoločností MOLD - TRADE, s. r. o. a AGRO - VALALIKY, a. s. Keďže odmietali akceptovať vydané súdne rozhodnutie 3. marca 2017, bolo voči nim začaté exekučné konanie vedené Okresným súdom Košice - okolie pod sp. zn. 12Er/1834/2017. Exekučné konanie sa snažili zvrátiť podanými námietkami proti exekúcii, ktoré však exekučný súd zamietol. Obžalovaní teda vedeli, že nárok na užívanie pôdy v danom regióne si popri nich uplatňuje aj iný (konkurenčný) subjekt. V čase podávania žiadostí o platby za rok 2017 už vedeli, že právoplatné súdne rozhodnutie im bráni dotknuté pozemky užívať.

Obžalovaný Ing. Š. O. sa obhajoval poukazujúc na dohodu spísanú v Memorande o spolupráci z roku 2015 a zároveň poukazoval na svoj výklad právnych predpisov s tvrdením, že nárok na vyplatenie priamej platby má ten žiadateľ, ktorý poľnohospodársku pôdu obhospodaruje a nie ten, kto má formálne preukázané právo na užívanie pôdy. Túto obhajobnú argumentáciu obžalovaného nie je možné akceptovať. Obžalovaní si boli vedomí skutočnosti, že tzv. stav zmieru dohodnutý v Memorande o spolupráci prakticky nikdy nenastal. Rovnako nie je možné akceptovať ani ich tvrdenia o dobrej viere prameniacej z nesprávneho výkladu právnych predpisov. Nikto nemôže užívať cudziu pôdu (cudzí pozemok) bez toho, aby ho k tomu oprávňoval právny titul. Na neoprávnené obrábanie cudzej pôdy si žiaden subjekt nemôže nárokovať čerpanie štátnej podpory z PPA. Žiadateľ o platby musí byť „oprávneným užívateľom pôdy“, teda mať právny titul na jej užívanie. Pôdohospodárska platobná agentúra na základe kontroly zaznamenala tzv. križovanie nárokov rôznych žiadateľov, preto každý žiadateľ musel vedieť a byť uzrozumený s povinnosťou dodatočného preukázania právneho titulu užívania pôdy. Obe konkurujúce si strany sa usilovali prednostne uzavrieť nájomnú zmluvu so spoločnosťou U.S. Steel Košice, s. r. o. k pozemkom. Táto bola podpísaná so spoločnosťou AGRO OR, s. r. o., avšak napriek tomu v mesiaci máj 2017 obžalovaní uviedli do podaných žiadostí o platby za rok 2017 aj tieto pozemky. Na kolíziu nárokov boli zo strany PPA upozornení.

Tvrdenie obžalovaných o údajných rokovaniach so spoločnosťou U.S. Steel Košice, s. r. o. ohľadom prenajatia pozemkov s tým, že mali prisľúbené uzavretie nájomnej zmluvy, nebolo pravdivé. Obžalovaný Ing. O. spočiatku tvrdil, že tieto pozemky boli do žiadosti zahrnuté neúmyselne, len v dôsledku „administratívneho pochybenia“. O skutočnosti, že tieto pozemky (v tom čase už prenajaté konkurenčnej firme) boli zámerne a vedome uvedené v žiadostiach o dotáciu z PPA svedčí vyjadrenie pre PPA a tiež vyjadrenia agronómov obžalovaných spoločností.

Špecializovaný trestný súd oproti obžalobe správne „zlúčil“ opis konania v skutkovej vete výroku napadnutého rozsudku a na základe vykonaného dokazovania mierne upravil opis skutkov tak, aby lepšie zodpovedal preukázanému priebehu (§ 163 ods. 3 Trestného poriadku) a zároveň, aby v zmysle § 278 ods. 1 Trestného poriadku totožnosť skutkov zostala naďalej zachovaná. Špecializovaný trestný súd správne právne kvalifikoval konanie obžalovaných ako súbeh dvoch trestných činov podľa pôvodu finančných príspevkov - z rozpočtu Európskej únie a rozpočtu Slovenskej republiky, a to u obžalovaného Ing. Š. O. ako pokračovacieho zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v súbehu s pokračovacím zločinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona, u obžalovanej spoločnosti MOLD - TRADE, s. r. o. ako zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v spojení s § 3 zákona č. 91/2016 Z. z. v jednočinnom súbehu so zločinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v spojení s § 3 zákona č. 91/2016 Z. z. a u obžalovanej spoločnosti AGRO - VALALIKY, a. s. ako zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v spojení s § 3 zákona č. 91/2016 Z. z. v jednočinnom súbehu s prečinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v spojení s § 3 zákona č. 91/2016 Z. z.

K argumentácii obsiahnutej v odvolaniach obžalovaných najvyšší súd prioritne uvádza, že sa zaoberal všetkými podstatnými námietkami odvolateľov, pričom zohľadnil aj judikatúru, podľa ktorej je súčasťou

práva na spravodlivý proces aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. To však neznamená, že na každý argument obžalovaného je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Právo na spravodlivý proces nevyžaduje, aby súd vo svojom rozhodnutí reagoval na všetky argumenty prednesené v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na také, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho konania považované za rozhodujúce (napr. R 68/2008, rozsudok ESĽP z 9. decembra 1994 vo veci Ruiz Torija proti Španielskemu kráľovstvu).

Najvyšší súd s poukazom na vyššie uvedené dospel k záveru, že výrok o vine obžalovaných bol založený na presvedčivých dôkazoch, ktoré bez pochybnosti vylučujú akúkoľvek inú alternatívu toho skutkového deja, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov ustálený. Vo vzťahu k výpovedi svedkyne Mgr. N. L. obžalovaní vytýkali súdu selektívny a účelový spôsob hodnotenia, v rozpore s § 2 ods. 12 Trestného poriadku. V danej súvislosti najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom špecializovaný trestný súd konzekventne vyhodnotil tento dôkaz vo vzájomnej súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi a svoj záver o uznaní viny obžalovaných dostatočne odôvodnil. Najvyšší súd sa so zisteniami a závermi súdu prvého stupňa stotožnil, preto v uvedených smeroch odkazuje na písomné odôvodnenie napadnutého rozsudku bez potreby opakovania jeho argumentácie. Nad tento rámec je potrebné dodať, že v posudzovanom prípade nie je podstatnou otázkou, či k žiadostiam o platby boli pripojené nájomné zmluvy, ktoré preukazujú vzťah k pôde, na ktorú si subjekt uplatnil dotáciu PPA, ale špecifikácia rozsahu uplatňovaného nároku na dotáciu (celková výmera s identifikáciou jednotlivých pôdnych blokov), ktorý má zodpovedať reálnemu užívaniu obhospodarovanej pôdy a skutočnosť, či tieto údaje sú správne, úplné a pravdivé. K tomuto je dôležité dodať, že z ustanovenia § 14 ods. 2 zákona č. 504/2003 Z. z. vyplýva, že každý nájomca poľnohospodárskej pôdy je povinný viesť elektronickú evidenciu pozemkov, ktoré má prenajaté a ktoré obhospodaruje, pričom údaje z tejto evidencie je povinný poskytnúť okresnému úradu a PPA. V predmetnej trestnej veci svedok Ing. L. K. vo svojej výpovedi potvrdil, že obžalovaní si boli vedomí tejto povinnosti, keďže ako ich zamestnanec zabezpečoval pre nich vedenie a priebežnú aktualizáciu takejto evidencie cez osobitný počítačový program SKEAGIS.

K námietke obžalovaných ohľadom absencie predloženia nesprávneho dokladu treba zdôrazniť, že obžalovaný Ing. Š. O. ako fyzická osoba, ktorá zastupovala obžalované spoločnosti, predložili PPA dňa 12. mája 2017 jednotnú žiadosť o platbu na rok 2017 s uvedením nesprávnych (nepravdivých) údajov k výmere obhospodarovanej pôdy. Po zistení PPA tzv. „križovania“ žiadostí obžalovaných so žiadosťou konkurenčnej spoločnosti, agentúra obžalovaných informovala o zistených nezrovnalostiach s možnosťou sa vyjadriť. Obžalovaní zistené nezrovnalosti neodstránili, ale až po kontrole PPA v máji 2018 oznámili, že k časti pôvodne uplatňovaných pozemkov sa nároku na platbu vzdávajú. V mesiaci august 2019 vydala PPA rozhodnutie, ktorými im len sčasti priznala nároky na platbu za rok 2017, pretože obžalovaní na výzvu agentúry právo na užívanie časti pozemkov nepreukázali.

Rovnako tak nemožno akceptovať námietku obžalovaných ohľadom absencie ich úmyselného zavinenia (podľa obžalovaných malo ísť len o „administratívne pochybenie“), pretože najvyšší súd súladne s názorom súdu prvého stupňa dospel k jednoznačnému záveru, že pozemky (v tom čase už prenajaté konkurenčnej firme) boli v žiadostiach o dotáciu uvedené vedome. O tejto skutočnosti svedčí písomné vyjadrenie pre PPA, vyjadrenie svedkov Ing. T. W. a Ing. Y. U., ktorí ako agronómovia obžalovaných vo svojich výpovediach potvrdili, že obžalovaný Ing. O. im dal výslovný pokyn, aby tieto pozemky uviedli do žiadostí pre PPA, a to aj napriek ich výhradám. Po doručení písomného upozornenia PPA, ktoré obsahovalo pomenovanie kolízií v rozsahu označenia parcely, kolíznej výmery, s označeným konkurujúcej žiadosti obžalovaní zotrvali na pôvodnej špecifikácii tam uvedených pozemkov.

Najvyšší súd sa nestotožnil ani s námietkou absencie uvedenia PPA do omylu pri trestnom čine subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu. Obžalovaní sa ho dopustili tým, že predložili nepravdivé žiadosti o vyplatenie príspevku od PPA, a takto sa pokúsili vylákať finančné prostriedky, pričom v prípade akceptovania ich žiadosti by výška neoprávneného čerpania finančných prostriedkov presiahla hranicu väčšej škody.

Špecializovaný trestný súd nepochybil ani pri ukladaní trestov obžalovaným, keď dôsledne prihliadal na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na osobu obžalovaného Ing. Š. O., jeho pomery a možnosti nápravy v zmysle § 34 ods. 4 Trestného zákona s prihliadnutím na zákonnú požiadavku účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností v zmysle ustanovenia § 38 ods. 2 Trestného zákona. Na strane obžalovaného Ing. Š. O. správne konštatoval existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, keďže tento pred spáchaním posudzovanej trestnej činnosti viedol riadny život. Oproti tomu tu existuje jedna príťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, pretože spáchal viac trestných činov. V súlade so zákonom bez úpravy trestnej sadzby uložil obžalovanému trest na dolnej hranici trestnej sadzby trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky za súčasného určenia probačného dohľadu počas skúšobnej doby nad obžalovaným, ktorú podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona určil na dobu troch rokov. Najvyšší súd sa stotožnil s názorom, že na obžalovaného nie je potrebné pôsobiť trestom odňatia slobody spojeným s jeho výkonom, a to s prihliadnutím na jeho doterajší život, prostredie, v ktorom žil, pracoval, s prihliadnutím na okolnosti prípadu, ako aj na okolnosť, že v danom prípade nedošlo k dokonaniu trestných činov. Špecializovaný trestný súd mu správne výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a zároveň mu uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Súd mu taktiež správne podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. h) Trestného zákona uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu zameranému na prevenciu kriminality s osobitným zameraním na oblasti poškodzovania finančných záujmov Európskej únie a podvodné konanie.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu obžalovaným spoločnostiam (v 2. a 3. rade), správne súd prihliadal na riadne naplnenie účelu trestu podľa § 11 zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej tiež „zákon č. 91/2016 Z. z.“), a to u každej z obžalovaných spoločností osobitne. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery bolo prihliadané na povahu a závažnosť trestných činov, na pomery oboch právnických osôb, vrátane ich doterajšej činnosti a na ich majetkové pomery, ako aj na to, či vykonávajú činnosť vo verejnom záujme, ktorá má strategický význam pre národné hospodárstvo, obranu alebo bezpečnosť.

Vzhľadom na druh spáchanej trestnej činnosti boli obžalovaným spoločnostiam obligatórne uložené tresty, ktoré vyplývajú z ustanovení § 17, § 18 a § 19 zákona č. 91/2016 Z. z. Výmera týchto trestov bola u každej spoločnosti určená v prvej tretine do úvahy prichádzajúcej trestnej sadzby, ktorá je ustanovená vo výmere od jedného do desať rokov, pričom u obžalovanej spoločnosti v 3. rade bola správne zohľadnená skutočnosť spáchania súbehu zločinu s prečinom.

Okrem toho bol správne každej z obžalovaných právnických osôb podľa § 20 ods. 1 zákona č. 91/2016 Z. z. uložený aj trest zverejnenia odsudzujúceho rozsudku. Vzhľadom na okolnosti a druh trestnej činnosti, z pohľadu naplnenia účelu trestu, je potrebné oboznámiť verejnosť s odsudzujúcim rozsudkom jeho publikovaním v troch číslach Obchodného vestníka.

Iné druhy trestov (napr. peňažný trest podľa § 15 zákona č. 91/2016 Z. z.) už špecializovaný trestný súd obžalovaným spoločnostiam správne neukladal, pretože v ich prospech zohľadnil sankciu, ktorá už bola voči nim uplatnená v správnom konaní. V rámci rozhodovania o priznaní platieb z PPA im bola krátená výška priznanej finančnej pomoci a zároveň uložená pokuta za porušenie finančnej disciplíny (zväzok 3, č. 1. 811 a č. 1. 867 spisu).

Na základe vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odvolania obžalovaného Ing. Š. O. a obžalovaných právnických osôb MOLD - TRADE, s. r. o. a AGRO - VALALIKY, a. s. ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.